

Postbus 1528
3500 BM Utrecht
+ 31 (0)30 231 66 66
secretariaat@kerkenvrede.nl
www.kerkenvrede.nl
NL14 TRIO 0320 3644 02
KvK-nummer 40530086

Kerk en Vrede is aangesloten bij
International Fellowship of Reconciliation (IFOR)

Utrecht, Advent/Kerst 2023

“Machtigen heeft Hij van hun troon gestort”

Een eind aan alle machtspolitiek – een woord vanuit Kerk en Vrede

Met ontzetting zien wij hoe het massale geweld doorgaat in onze wereld: het afslachten van weerloze mensen op de vele slagvelden. Voor ons het meest zichtbaar in de vermoorde Israëli's en in de gebombardeerde Gazanen, maar ook in de vastgelopen oorlog in Oekraïne, de vergeten burgeroorlog in Soedan, en de strijd in andere landen zoals Jemen, Congo, Myanmar, Somalië, Syrië, Ethiopië en Afghanistan.

En tegelijk is het advent, voorbereiding op het lichtfeest van Kerst. Geen knus feestje, maar viering van de omkering die in gang gezet is: 'Gods Woord wil deze wereld omgekeerd!'. Dat is wat het meisje Maria zong in haar lied, nadat ze de verbijsterende boodschap ontvangen heeft dat in haar een nieuw begin gemaakt zal worden: het einde van alle machtspolitiek. In dat licht bezien wij de wereld.

Geweldsdenken

De schok die het bloedbad op 7 oktober heeft aangericht gaat tot op vandaag door de hele Israëli'sche samenleving. De roep om massale wraak op en vernietiging van Hamas is begrijpelijk, maar die lost niets op. Die leidt tot dagelijks meer doden en een totale vernietiging van de infrastructuur van Gaza.

Dat de oorlog in Gaza zo gruwelijk onmenselijk gevoerd wordt, heeft te maken met het vertrouwen op geweld. Het vertrouwen dat geweld tot veiligheid leidt, tot bevrijding. De regering van Israël heeft de beide laatste decennia erop vertrouwd dat ze met haar veiligheidsapparaat de Palestijnen op de Westbank en in Gaza wel onder de duim kon houden. Daarom is ze elk serieus gesprek over vrede, over het gezamenlijk bewonen van het land uit de weg gegaan. En Hamas heeft bewust de Palestijnse bevolking blootgesteld aan het vreselijke Israëli'sche geweld dat te verwachten was als reactie op de eigen aanslagen.

En de politiek van het westen inzake het conflict Israël-Palestijnen wordt sinds lang gekenmerkt door weggijken. Ook in Nederland is er verontrustend weinig aandacht voor het voortgaande onrecht en de toenemende onderdrukking waar de Palestijnen onder lijden.

Geweldloze acties van Palestijnen werden niet gezien. De inzet van vredesorganisaties en mensenrechtenorganisaties in Israël en Palestina werd veronachtzaamd. Het belang van geweldloze acties als BSD (Boycot, Desinvestering en Sancties, betreffende producten van de Westbank) werd genegeerd.

Wij klagen onze eigen regering aan dat zij – middenin deze oorlog – reserveonderdelen aan Israël levert voor de F-35's waarmee Israël Gaza bestookt. Daarbij worden alle voorwaarden die opgesteld zijn voor wapenleveranties aan de kant gezet. Zo maakt Nederland zich medeschuldig aan oorlogsmisdaden.

Schuldige nalatigheid

Ten grondslag aan het ontstaan van de staat Israël ligt de Shoah, de poging tot uitroeiing van alle Joden in Europa. Dat is een gezamenlijke Europese schuld. Nederland heeft de jaren voor de Tweede Wereldoorlog de grenzen gesloten voor joodse vluchtelingen. En na de oorlog zijn de weinige overlevende Joden in heel Europa met tegenzin ontvangen. En vervolgens hebben we de Palestijnen in de steek gelaten, door toe te laten dat zij hun land moesten opgeven voor de Joden die daar hun toevlucht zochten. Dat betekent dat we hen plaatsvervangend laten boeten voor wat Europese landen eeuwenlang Joden misdeden.

En nu laten we Joden en Palestijnen weer in de steek, door de staat Israël niet aan te spreken op haar onrechtvaardige beleid ten aanzien van de Palestijnen en niet meteen na 7 oktober Israël af te houden van het reageren vanuit wraak en tot de orde te roepen. Door niet aan te bieden om te bemiddelen, totdat er een echt leefbare oplossing is gevonden voor beide volken.

Geweld is heilloos

Het vertrouwen dat met geweld een leefbare situatie geschapen kan worden, ligt aan de basis van de situatie zoals die nu in Israël en Palestina bestaat: de stichting van de staat Israël zonder oog te hebben voor de mensen die er al woonden; het vertrouwen op en gebruik van geweld door de staat Israël om veiligheid te creëren; en het gebruik van geweld door Palestijnen in hun strijd om bevrijding te bewerkstelligen – het zijn heilloze wegen, zo kunnen we keer op keer zien.

Staak het geweld!

We leven in het licht van het Kerstfeest, het Christusfeest, het feest van een kind dat ons aankijkt en oproept om alle machtsdenken en alle vertrouwen op geweld op te geven. Dat kind roept ons op om ongewone stappen te zetten, het aan te durven om de weg van de dialoog in te slaan. Om te zoeken wat de vrede en veiligheid van allen dient.

Dat betekent een staakt-het-vuren in Gaza dat meteen gekoppeld wordt aan verdergaande vredesbesprekingen. Dat betekent het onderkennen dat de oorlog in Oekraïne niemand vrede brengt, maar dat die alleen door het zoeken van de weg van onderhandelingen bereikt kan worden. Wij verheugen ons over ieder pleidooi en initiatief om daarmee te beginnen.

De weg *naar* vrede is een weg *van* vrede. Een andere weg is er niet. Wij weten ons door het kind van Kerst geroepen, uitgedaagd om die weg te gaan en van die weg te getuigen.

Kerk en Vrede

Henk Baars (voorzitter)
hbaars@icloud.com
06 41170229